

Datum: 14.06.2018.

Broj: 02-06/728

Svim medijima, dostavlja se

TI BiH na portalu Transparentno.ba objavio bazu podataka o poslovanju 230 javnih preduzeća

Banja Luka, 14. juni 2018. - Transparency International u Bosni i Hercegovini (TI BiH) izradio je bazu podataka o poslovanju preduzeća iz javnog sektora. Na portalu **Transparentno.ba** objavljene su najvažnije informacije za 230 javnih preduzeća gdje je dat sumaran pregled njihove učinkovitosti, broja zaposlenih i uticaja na privredu i cjelini.

Podaci pokazuju da je u većini javnih preduzeća evidentan konstantno nizak stepen likvidnosti, a pet javnih preduzeća sa najvećim gubicima u BiH, u koje spadaju Željeznice FBiH, Željeznice RS, Gras Sarajevo, VIK Sarajevo i Agrokomerc, godišnje naprave 90 miliona KM gubitka. Presjek podataka iz baze pokazuje da ova preduzeća sve više opterećuju budžete kroz subvencije, aktivirane garancije i neplaćene poreze, dok najperspektivnija javna preduzeća, uprkos očekivanjima, uplaćuju sve manju dobit u državnu kasu.

Prikupljeni podaci pokazuju da, bez obzira na poslovanje, mnoga javna preduzeća i dalje povećavaju broj zaposlenih i izdatke za plate. **Prosječne plate zaposlenih u javnim preduzećima značajno su veće od plata u privredi i ni na koji način nisu povezane sa poslovnim rezultatima preduzeća.**

Isto se može reći i za primanja članova upravljačkih tijela, jer prikupljeni podaci pokazuju da većina direktora i članova uprave prima maksimalne plate koja im zakon dozvoljava. U RS su primanja direktora ograničena na 3.000 KM, a taj iznos primaju direktori Šuma RS, Pošta RS, Autoputeva RS i drugih javnih preduzeća, bez obzira na finansijsko stanje u kom se ona nalaze. Ista situacija je i u Federaciji BiH gdje su primanja članova upravljačkih tijela ograničena na maksimalnih pet prosječnih plata u ovom entitetu, pa tako direktor Aerodroma Sarajevo prima 5.056 KM, dok dva izvršna direktora primaju 4.979 KM odnosno 4.776 KM. Aerodrom Sarajevo se ujedno izdvaja i kao preduzeće sa najvećom prosječnom platom.

U bazi podataka nalaze se i troškovi reprezentacije javnih preduzeća, a najveće iznose u tu svrhu potrošile su Šume RS i Hidroelektrane na Trebišnjici, koji su samo za godinu dana na reprezentaciju utrošili po više od 400 hiljada KM.

Transparentno.ba kao posebnu cjelinu izdvaja podatke o načinu na koji javna preduzeća troše novac na javne nabavke. Podaci ukazuju na sveprisutnu praksu cijepanja nabavki i sklapanjem direktnih sporazuma kojima se izbjegava javno nadmetanje, pa samo RMU Banovići godišnje potroše preko tri miliona KM kroz direktne sporazume.

TI BiH će na portalu Transparentno.ba nastaviti objavljivati i ažurirati podatke o javnim preduzećima, a u narednom periodu će kroz posebnu sekciju objavljivati i aktuelne informacije u vezi sa javnim nabavkama, kako bi se pravovremeno ukazalo na potencijalne nepravilnosti i kršenje zakona.